

T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK DERSİ KONULARI ÜZERİNE YAPILAN LİSANSÜSTÜ TEZLERİN EĞİLİMLERİ

TENDENCIES IN MASTERS' THESES ON T.C. HISTORY OF REVOLUTION AND KEMALISM COURSE THREADS

Zafer TANGÜLÜ* ,Ozan KARPINAR**

Geliş Tarihi/Received:17.06.2019

Kabul Tarihi/Accepted:26.06.2019

TANGÜLÜ, Zafer- KARPINAR, Ozan,(2019), "T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi Konuları Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin Eğilimleri" Belgi Dergisi, C.2, S.18, Pamukkale Üniversitesi Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Yayını, Yaz 2019/II, ss. 1487-1506.

Öz

Bu araştırmada Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersi konuları üzerine yapılan lisansüstü tezlerin eğilimlerini ortaya koymak amaçlanmıştır. Araştırma verilerinin analizi için nitel araştırma yöntemlerinden içerik analizi belirlenmiştir. Çalışmanın veri kaynağı, YÖK Ulusal Tez Veri Merkezi'nden elde edilen 49 lisansüstü tezdır. Çalışmada ele alınan tezlerin analizi araştırmacı cinsiyetine, danışmanın unvanına, basıldığı tarihe, yazıldığı üniversiteye, bölümüne, düzeyine, yöntemine, çalışma grubuna, çalışma grubunun büyüklüğüne, veri toplama araçlarına, önerilerine, anahtar kelimelerine, dizinlerine, yerli ve yabancı kaynakça sayılarına göre yapılmıştır. Araştırmada elde edilen bazı sonuçlar şunlardır: Erkek araştırmacılar konu üzerine daha fazla tez yapımında bulunmuşlardır. Tezler en çok Yrd. Doç. Dr. danışmanlığında yürütülmüştür. Konuyla alakalı en fazla 2008 yılında tez yapımında bulunulmuştur. En fazla tez Gazi Üniversitesi bünyesinde eğitim gören lisansüstü öğrenciler tarafından yapılmıştır. Konuyla ilgili en fazla tez yapımında bulunun bölüm Sosyal Bilgiler Öğretmenliğidir.

Anahtar Kelimeler: T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük, içerik analizi, tez eğilimleri

Abstract

The purpose in this research, reveal tendencies in masters' theses on T.C. History of Revolution and Kemalism course threads. Content analysis was determined from qualitative research methods for the analysis of research data. The data source of the study is 49 graduate thesis obtained from YOK National Thesis Data Center. The analysis of the theses discussed in the study was made according to the gender of the researcher, the title of the consultant, the date of publication, the university, the department, the level, the method, the study group, the size of the study group, the data collection tools, the recommendations, the keywords, the indexes, and the number of domestic and foreign bibliographies. Some of the results obtained in the research are: Male researchers made more thesis on the subject. Theses were mostly carried out in consultation with Assistant Professor. The most relevant theses were made in 2008. Most of the thesis was conducted by graduate students studying at Gazi University. The most dissertation about this subject is the Social Studies Teacher Education.

Keywords: T.C. History of Revolution and Kemalism, content analysis, tendencies of thesis

* Doç. Dr., Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe Ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü, Sosyal Bilgiler Eğitimi ABD, zafertangulu@gmail.com, (orcid.org/ 0000- 0003-1596-442x)

** YL Öğrencisi, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, ozankarpinar96@gmail.com, (orcid.org/ 0000-0001-5210-2592)

Giriş

Geride bıraktığımız son 25 yılda Türk eğitim sisteminde büyük değişimler yaşanmıştır. Eğitim alanının genelinde başlayan değişimler tarih eğitiminde de öne çıkmıştır. Son yıllarda Türkiye’de tarih öğretiminde köklü reformlar yapılmış, tarih öğretim programlarında ilkokuldan liseye kadar ciddi değişimler meydana gelmiştir. Bu değişimler sonucu ilkokul, ortaokul ve lise öğretim programları; öğrenciyi merkeze alan, öğrencilerin adeta bir “sosyal bilimci gibi” çalışarak öğrenmesini vurgulayan, bireysel farklılıkları ve öğrenme yaşantılarını göz önünde bulunduran bir duruma gelmiştir.¹

Safran, tarih öğretiminin üç önemli ana nedeni olduğunu söylemektedir. Miras olarak tarih, ahlaki eğitim için tarih ve günümüz dünyasını anlamak için tarih bu üç önemli nedeni oluşturan başlıklardır. Miras olarak tarih, öğrencilerin geçmişlerine saygı duymalarını ve ait olduğu toplulukta kimliklerini oluşturmalarını sağlamaktadır. Ahlaki eğitim için tarih, öğrencilere geçmiş hakkında bilgi vererek onlara toplumda var olmak için gereken yapıtaşlarını öğretmektedir. Günümüz dünyasını anlamak için tarih ise öğrencilerin kendi geçmişlerini öğrenip geleceklere yön vermeleri için gereklidir.²

“Dünyada olduğu gibi; Türkiye Cumhuriyeti’nin insan yetiştirme düzeni içerisinde, ulusal kimliğinin şekillenmesinde tarih alanı önemli bir işlevi yerine getirmektedir. Bu bağlamda cumhuriyetin modernleşme kurgusuna yaklaşımında Atatürkçülük ve Türkiye Cumhuriyeti tarihi özgün bir yer tutmaktadır. İşte bu özgünlüğü sağlayacak ve geliştirecek bir çalışma alanı olarak T.C. İnkılap Tarihi derslerine ihtiyaç duyulmuştur”.³

Türkiye Cumhuriyeti’nin kültürünü ve değerlerini genç nesillere benimsetmek, genç nesilleri millî hedefler etrafında birleştirip aynı zamanda yakın tarihimizi öğretmek görevini Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersinin amaçları yerine getirmektedir.⁴ Başka bir deyişle TCİTA dersi, Atatürk ilkelerinin siyasal, sosyal, ekonomik ve toplumsal kalkınmadaki yerini idrak ettirmek ve genç nesillerin bu kavramları hayatları boyu yaşatmasını hedef almaktadır.⁵

TCİTA dersinin tarihi, 1925 yılında Ankara Adliye Hukuk Mektebi’nde okutulan İhtilaller Tarihi dersine⁶ kadar dayandırılabilir. Ancak ilk kez bugünkü manada 1933 yılında İstanbul Üniversitesi, İnkılap Tarihi Enstitüsü’nde “İnkılap Dersi” adıyla okutulmuştur.⁷ 1942 yılında ise 4204 sayılı kanunla dersin adı “Türk İnkılap Tarihi” olarak değiştirilmiştir. Böylece dersin yönlendirici ders olarak görülmesi geride bırakılmış, tarih disiplinine uygun bir isme dönüştürülmüştür.⁸ Yükseköğretim kurumlarından mezun olan öğrenciler daha sonra ilköğretim okullarında gelecek nesillere, edindikleri bilgileri aktarmış ve devrim

1 Namık Çencen, “Ortaokul Öğrencilerinin Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi Ve Atatürkçülük Dersinde Tarihsel Mektupların Kullanımına İlişkin Görüşleri: Ankara İli ODTÜ Geliştirme Vakfı Ortaokulu Örneği”, *Eğitim ve Bilim Dergisi*, S: 192, 2017, s. 193-210

2 Mustafa Safran, “Tarih Öğretimi ve Çağdaş Müfredat Teorileri”, *XII. Türk Tarih Kongresi bildiri kitabı içinde*, 1994, Ankara, s. 2-6.

3 Cengiz Dönmez, Kubilay Yazıcı, *T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Konularının Öğretimi*, Nobel Yayın Dağıtım, 2008, Ankara.

4 Sezai Öztaş, Bülent Kılıç, “Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Dersinin Uzaktan Eğitim Şeklinde Verilmesinin Üniversite Öğrencilerinin Görüşleri Açısından Değerlendirilmesi (Kırklareli Üniversitesi Örneği)”, *Türk Tarih Eğitimi Dergisi*, C. 6, S. 2, 2017, s. 268-293.

5 Feyzullah Ezer, Ülkü Ulukaya, Turan Kaçar, “İlköğretim 8. Sınıf Öğrencilerinin Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi Ve Atatürkçülük Dersine Yönelik Tutumları”, *Sosyal Bilimler Dergisi*, C. 6, S. 11, 2016, s. 71-91.

6 Dursun Ali Akbulut, “İlk ve Orta Öğretim Kurumlarında Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Konularının Öğretimi”, *Mevcut Durum, Sorunlar ve Çözüm Önerileri Sempozyumu bildiriler kitabı içinde*, 2005, Ankara, s. 19-24.

7 Cengiz Dönmez, Kubilay Yazıcı, “Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Ders Kitaplarında Tarihi Karakterlerin Kullanımını Etkileyen Faktörler”, *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, C. 14, S. 3, 2013, s. 243-265.

8 Akbulut, agm., s. 19-24.

T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi Konuları Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin Eğilimleri

ideolojisi tarih pedagojisiyle birleştirilerek süregelmiştir. 1981 yılına kadar tarih ve sosyal bilgiler dersleri içerisinde okutulan İnkılap Tarihi konuları, 1981 yılından sonra “Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi” dersi adı altında ortaokullarda okutulmuştur.⁹ 1982 yılında ise dersin isminin sonuna eklenen “Atatürkçülük” sözcüğü ile dersin ismi “Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük” olmuştur.¹⁰ TCİTA derslerini başlatanlar; bu derste öncelikle yeni kurulmuş olan devletin, genç nesillere benimsetilmesini amaçlamışlardır. Önce yükseköğretimde müstakil bir ders olarak okutulmaya başlanan Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi dersi, Tarih Tezi ile paralel özellikler taşımakta olup çağdaşlaşma yolunda birlikte ilerlemektedir.¹¹

Ülkemizde ilkokul alanında 1924, 1926, 1936, 1948, 1962, 1968, 1983, 1990, 1998 ve 2004 yıllarında program geliştirme çalışmaları yapılmıştır.¹² TCİTA dersinin programı da diğer derslerde olduğu gibi günümüze kadar birçok kez değişmiştir. Dersin 2018 programına göre “Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersi ile öğrencilere devletin kurulmasına zemin hazırlayan olaylar, kuruluş sürecinde yaşananlar ve Cumhuriyetimizin temelini oluşturan Atatürk ilke ve inkılapları hakkındaki bilgiler ile bu bağlamda çeşitli beceri ve değerlerin kazandırılması hedeflenmektedir. Bu derste ayrıca öğrencilerin günümüz gelişmelerini doğru analiz etmeleri ve bir tarih bilinci kazanmaları beklenmektedir”.¹³

Öğretim programlarının geliştirilmesinde kitaplar, tezler, makaleler ve bildirimler önemli bir yere sahiptir. Çünkü güncel sorunların ve çözüm önerilerinin en net şekilde anlaşılabilmesi kaynaklar bunlardır. Bu kaynaklar farklı sorunlara ve farklı çözüm önerilerine değinmekte, her konuda programın daha da iyileştirilmesi için önerilerde bulunmaktadır. Bu bağlamda T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersi başlığı altında yapılan lisansüstü tezler de birçok konu ve yöntem bakımından birbirinden farklıdır. Değişen programlar, öğrenme alanları, üniteler ve kazanımlar sonucu farklı konularda tezler ortaya çıkmış ve çıkmaya devam etmektedir. İnkılap Tarihi öğretimiyle ilgili yapılan tezler, Eğitim Fakültelerinin yeniden yapılandırılıp alan eğitimine yoğunlaştırılmasıyla daha da artmıştır.¹⁴ Nicelik olarak artan tezlerin nitel olarak analizinin yapılması, bilimsel olarak farklı etkenlerle tezlerin eğilimlerinin belirlenmesi, hangi konuları içerdiğini, hangi yöntemleri barındırdığını ve hangi önerilerde bulunduğu anlaşılması, lisansüstü eğitim gören öğrencilere büyük kolaylıklar sağladığı düşünülmektedir.

Alan yazın incelendiğinde daha önceden yazılan makalelerin genel olarak bibliyografya şeklinde olduğu gözle çarpılmaktadır. Aydemir’in çalışmasında Türkçe olarak yayınlanan 280 adet makale ele alınmış ve bu makalelerin sadece künyeleri verilmiştir. Sonuç kısmında ise birtakım tespitlerde bulunulmuştur.¹⁵ Öztürk ve Şimşek tarafından yapılan bir çalışmada da tarih eğitimi üzerine yazılan 478 Türkçe makalenin sadece künyeleri verilmiştir.¹⁶

9 Mehmet Serhat Yılmaz, “İlköğretim Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Programı İçeriğinin Değerlendirilmesi (Alan Araştırması)”, Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü, 2004, Ankara.

10 Mustafa Yılmaz, “İlk, Orta ve Yükseköğretimde İnkılap Tarihi Dersleri”, *Mevcut Durum, Sorunlar ve Çözüm Önerileri Sempozyumu bildirimler kitabı* içinde, 2005, Ankara, s. 25-42.

11 Zafer Tangülü, “8.Sınıf Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersinde Gazete Kullanımı ve Buna İlişkin Öğretmen Görüşleri”, Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, 2011, Ankara.

12 Cumali Öksüz, “İlkokul Matematik Programını Değerlendirme Ölçeği”, *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, C. 1, S. 37, 2015, s. 21-33.

13 T.C. MEB Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı, T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersi 8. Sınıf Öğretim Programı, Ankara, 2018, s. 9.

14 Selahattin Kaymakçı, Harun Er, “Türk İnkılâp Tarihi Ve Atatürkçülük Konularının Öğretimi Üzerine Yapılan Tezlerin Analizi”, *. Cumhuriyet Tarihî Araştırmaları Dergisi*, C. 5, s. 9, 2009, s. 165-180.

15 Adem Aydemir, “Türkiye’de Tarih Öğretimi Hakkında Yayımlanmış Makaleler: Bir Bibliyografya Denemesi”, *Turkish Studies*, C. 7, S. 4, 2012, s. 843-863.

16 Şule Yüksel Öztürk, Ahmet Şimşek, “Tarih Eğitimi Alanında Yayımlanmış Türkçe Makaleler Bibliyografyası”, *Türk Tarih Eğitimi Dergisi*, C. 2, S. 1, 2013, s. 110-145.

Aydemir yaptığı başka bir çalışmada ise “Türkiye’de Tarih Öğretimi Hakkında Yayımlanmış Makaleler: Bir Bibliyografya Denemesi” adlı önceki çalışmasına 286 çalışma daha ilave ederek künye sayısını arttırmıştır.¹⁷ Bibliyografya çalışmasından farklı olarak Kaymakçı'nın yaptığı bir çalışmada Türkiye’de tarih öğretiminin yönelimi incelenmiş, bu bağlamda 368 tez içerik analizi yöntemi ile çözümlenmiştir.¹⁸

Kaymakçı ve Er tarafından yapılan çalışmada Türk İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük konularının öğretimi üzerine yapılan tezlerin konu ve yöntem açısından durumu, 30 lisansüstü tez ile incelenmiştir. İncelenen tezler türlerine, tarihlerine, üniversitelere, öğretim kademelerine, konu ve yöntemlerine göre analiz edilmiştir.¹⁹ Sadece TCİTA dersi konularının öğretimi üzerine yapılan tezlerin incelenmesini içeren makale sayısının bir olması ve bu makalenin de uzun süre önce yapılmış olması yeni bir çalışmanın gerekliliğini ortaya koymaktadır. Ayrıca önceki çalışmada tezlerin az sayıda kategoriye ayrılması bir eksiklik olarak görülmektedir. Bu yüzden bu araştırmanın amacı Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersi konuları üzerine yapılan lisansüstü tezlerin eğilimlerini ortaya koymaktır.

Yöntem

Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden, yazılı materyallerin sistemli bir şekilde analizinin yapıp, elde edilen verilerin kodlanıp, nicel olarak ifade edilmesini amaçlayan içerik analizi yöntemi kullanılmıştır.²⁰ İçerik analizinde ortaya konan veriler birbirine benzeyen kavramlar ve temalar etrafında toplanıp, okuyucuların anlayabileceği biçimde yorumlanır.²¹

Veri Toplama Araçları

Belirlenen yöntem kapsamında YÖK Ulusal Tez Veri Merkezi’nden “Eğitim ve Öğretim” konu alanı seçilip, T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersiyle ilgili anahtar kelimeler girilerek tarama yapılmıştır. Yapılan tarama sonucunda 49 adet “izinli” yüksek lisans ve doktora tezine ulaşılmıştır. Bu araştırma kapsamında incelenen tezlerin künyeleri Ek-1’de belirtilmiştir.

Elde edilen tezlerin kodlamaları iki araştırmacı tarafından tezlere numaralar verilerek gerçekleştirilmiştir. Bu kodlamalar, araştırmacıların daha önceden belirledikleri kategorilerde yapılmıştır. Araştırmacılar kodlamaları yaptıktan sonra kodlayıcı güvenilirliği Miles ve Huberman’ın Güvenirlik= Görüş birliği / (Görüş Birliği + Görüş Ayrılığı) x 100 formülüyle²² hesaplanmış ve 0,92 olarak belirlenmiştir.

Verilerin Analizi

Bu araştırma kapsamında ele alınan tezler araştırmacı cinsiyetine, danışmanın unvanına, basıldığı tarihe, yazıldığı üniversiteye, bölümüne, düzeyine, yöntemine, çalışma grubuna, çalışma grubunun büyüklüğüne, veri toplama araçlarına, önerilerine, anahtar kelimelerine, dizinlerine, yerli ve yabancı kaynakça sayılarına göre incelenmiştir.

17 Adem Aydemir, “Türkiye’de Tarih Öğretimi Hakkında Yayımlanmış Makaleler: Bir Bibliyografya Denemesi (İlave)”, *International Journal of Social Science*. C. 6, S. 6, 2013, s. 113-135.

18 Selahattin Kaymakçı, “Türkiye’de Tarih Öğretiminin Yönelimi Üzerine Bir Değerlendirme”, *Kastamonu Eğitim Dergisi*, C. 25, S. 6, 2017, s. 2153-2172.

19 Kaymakçı, Er, agm., s. 165-180.

20 Esra Aslan, Ezel Tavşancıl, İçerik Analiz Ve Uygulama Örnekleri, Epsilon, 2001, İstanbul.

21 John W. Creswell, *Research Design: Qualitative, Quantitative And Mixed Methods Approaches*, Thousand Oaks, 2014, Sage.

22 A. Michael Huberman, Matthew B. Miles, *Qualitative Data Analysis: An Expanded Sourcebook*, Thousand Oaks, 1994, Sage.

T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi Konuları Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin Eğilimleri

Bulgular

Tablo 1. Tezlerin araştırmacı cinsiyetlerine göre dağılımı

	Kod	Frekans
Cinsiyet	Erkek	38
	Kadın	11

Tablo 1'e göre Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersi konuları üzerine yapılan 49 lisansüstü tezin 38'i erkek, 11'i kadın araştırmacı tarafından yazılmıştır. Bu verilere göre tez araştırmacılarının büyük bir çoğunluğunun erkek olduğu söylenebilir.

Tablo 2. Tezlerin danışman unvanlarına göre dağılımı

	Kod	Frekans
	Yrd. Doç. Dr.	19
Unvan	Prof. Dr.	16
	Doç. Dr.	14

Tablo 2'ye göre Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersi konuları üzerine yapılan 49 lisansüstü tezin 19'u Yrd. Doç. Dr., 16'sı Prof. Dr., 14'ü ise Doç. Dr. danışmanlığında yürütölmüştür. Yapılan tezlerin çoğunluğunun Yrd. Doç. Dr. unvanı danışmanlığında yürütölmemesinin nedeni, üniversitelerde bu unvana sahip olan akademisyenlerin sayıca fazla olmasıdır. Yapılan tezlerin danışman unvanlarında ikinci sırada Prof. Dr. unvanının gelmesi Gazi Üniversitesi'nde bulunan profesörlerin bu konu hakkında fazlaca teze danışmanlık yapmasından dolayıdır.

Tablo 3. Tezlerin basıldığı tarihe göre dağılımı

	Kod	Frekans
	2008	9
	2014	6
	2010	5
	2011	5
	2006	3
	2007	3
	2009	3
Tarih	2015	3
	2018	3
	2004	2
	2012	2
	2017	2
	2005	1
	2013	1
	2016	1

Tablo 3'e göre Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersi konuları üzerine en fazla tezin 2008 yılında yapıldığı belirlenmiştir. 2008 yılını takiben 2014, 2010 ve 2011 yılları görünmektedir. 2005 yılından bugüne tezlerin yıllara göre dağılımlarında dalgalanmalar olmakla beraber genellikle artış göstermektedir. Bu artışın da eğitim fakültelerinin alan eğitimine özen göstermesinden ve bu konuya ilgisini arttırmamasından dolayı olduğu düşünülmektedir. En fazla tezin 2008 yılında yazılmasında, Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersi programının 2005 yılındaki değişikliği göz önünde bulundurulmalıdır.

Tablo 4. Tezlerin yazıldığı üniversitelere göre dağılımı

	Kod	Frekans
	Gazi Üniversitesi	16
	Marmara Üniversitesi	4
	Celal Bayar Üniversitesi	3
	Uşak Üniversitesi	3
	Dicle Üniversitesi	2
	Karadeniz Teknik Üniversitesi	2
	Çukurova Üniversitesi	1
	Dokuz Eylül Üniversitesi	1
<i>Üniversite</i>	Atatürk Üniversitesi	1
	Fırat Üniversitesi	1
	Selçuk Üniversitesi	1
	Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi	1
	Abant İzzet Baysal Üniversitesi	1
	Çanakkale 18 Mart Üniversitesi	1
	Yeditepe Üniversitesi	1
	Erciyes Üniversitesi	1
	Gaziosmanpaşa Üniversitesi	1
	Adnan Menderes Üniversitesi	1
	Balıkesir Üniversitesi	1
	Cumhuriyet Üniversitesi	1
	Çankırı Karatekin Üniversitesi	1
	19 Mayıs Üniversitesi	1
	Necmettin Erbakan Üniversitesi	1
	İstanbul Üniversitesi	1
	Hacettepe Üniversitesi	1

Tablo 4'e göre Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersi konuları üzerine yapılan lisansüstü tezlerin 16'sı Gazi Üniversitesi'nde, 4'ü Marmara Üniversitesi'nde yapılmıştır. Diğer tezler de 23 farklı üniversiteye dağılmıştır. Tezlerin çoğunluğunun Gazi Üniversitesi'nde yapıldığı tarihi bir geçmişi olan eğitim kurumu olmasından dolayı beklendik bir sonuçtur. Gazi Üniversitesi, bünyesinde bilgili ve değerli alan eğitimcilerini barındırdığını bir kez daha bu çalışmada kanıtlamıştır.

T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi Konuları Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin Eğilimleri

Tablo 5. Tezlerin bölümlere göre dağılımı

	Kod	Frekans
	Sosyal Bilgiler Öğretmenliği	16
	Sosyal Bilgiler Eğitimi	9
	Tarih Eğitimi	7
	Tarih Öğretmenliği	6
	İlköğretim	3
Bölüm	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi	2
	Eğitim Bilimleri	1
	Eğitim Programları ve Öğretim	1
	Cumhuriyet Tarihi	1
	Ortaöğretim Sosyal Alanlar Eğitimi	1
	Eğitim Yönetimi ve Denetim	1
	Tarih	1

Tablo 5'e göre Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersi konuları üzerine yapılan lisansüstü tezlerin 16'sı Sosyal Bilgiler Öğretmenliği programında, 9'u Sosyal Bilgiler Eğitimi programında yapılmıştır. Bu iki program içerik olarak aynı olmakla beraber ismen farklılık göstermektedir. Tezlerin en fazla Sosyal Bilgiler Öğretmenliği bölümündeki araştırmacılar tarafından yapılması, Sosyal Bilgiler Öğretmenliği lisans programlarından mezun olan öğrencilerin, ortaokullarda TCİTA dersini okutmasından kaynaklanmaktadır. Bir başka deyişle "T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Öğretmenliği" isminde bir bölümün olmaması, bu dersi Sosyal bilgiler öğretmenlerinin vermesini gerekli kılmaktadır. Bu yüzden konuyla alakalı en fazla tez bu bölümde yazılmıştır.

Tablo 6. Tezlerin lisansüstü düzeyine göre dağılımı

	Kod	Frekans
Düzye	Yüksek Lisans Tezi	43
	Doktora Tezi	6

Tablo 6'ya göre Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersi konuları üzerine yapılan lisansüstü tezlerin 43'ü yüksek lisans düzeyinde, 6'sı doktora düzeyinde yapılmıştır. Üniversiteler tarafından yüksek lisans düzeyinde eğitim veren programların doktora düzeyinde eğitim veren programlardan daha fazla olduğu düşünülürse bu bulgular şaşırtıcı olmamakla birlikte beklendik bir sonuçtur. Ancak doktora düzeyinde yapılan tezlerin sayıca az olması, bu alanda daha fazla doktora tezi yapılmasını gerekli kılmaktadır.

Tablo 7. Tezlerin yöntemlerine göre dağılımı

	Kod	Frekans
	Nitel	23
Yöntem	Nitel	18
	Karma	8

Tablo 7'ye göre Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersi konuları üzerine yapılan lisansüstü tezlerde 23 nicel, 18 nitel ve 8 karma yöntem kullanılmıştır. İki yöntem de TCİTA dersinin farklı yönlerini ele almıştır. Nicel yöntemlerde genel olarak öğrenci başarısı ve öğretmen görüşleri ölçülmeye çalışılmıştır. Nitel yöntemlerde ise genelde kaynaklar incelenmiş ve görüşmeler yapılmıştır. TCİTA dersi konularında her iki yöntemin ayrı ayrı ve birlikte kullanılması, yöntem çeşitliliği bakımından oldukça önemlidir.

Tablo 8. Tezlerin çalışma gruplarına göre dağılımı

	Kod	Frekans
	Öğrenciler	19
Çalışma Grubu	Öğretmenler	15
	Kaynaklar	10
	Öğrenciler ve Öğretmenler	5

Tablo 8'e göre Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersi konuları üzerine yapılan lisansüstü tezlerin çalışma gruplarına bakıldığında 19 tezde öğrencilerle, 15 tezde öğretmenlerle, 10 tezde kaynaklarla, 5 tezde ise hem öğrenciler hem de öğretmenlerle çalışıldığı görülmektedir. Buradaki tezlerin çoğunun ortaokul öğrencileri ile yürütülmesi, üzerinde durulması gereken bir durumdur. Yapılan 20 tezde öğretmenlerin bulunması, TCİTA dersi için öğretmen görüşlerinin alınması ve bu konudaki öğretmen tutumlarının belirlenmesi birçok alandan önem taşımaktadır. Çünkü dersle ilgili sorunların belirlenip çözüm önerileri aranmasında öğretmenlerin rolleri büyüktür. 10 tezde ders kitapları gibi kaynakların kullanıldığı göze çarpmaktadır. Tezlerin taraması yapılırken her bölümün TCİTA dersini almasına rağmen üniversite öğrencileriyle hiç çalışılmamış olması araştırmacıları şaşırtmıştır. Ayrıca konuyla ilgili velilerle de çalışılabilir. Çünkü TCİTA konuları yakın dönem tarihini içerdiği için evlerde bu konular konuşulmaktadır. Öğrencilerin derse karşı tutumları ve yanılgıları anne ve babalarının söylemlerinden dolayı kaynaklanabilmektedir.

Tablo 9. Tezlerin çalışma grubu büyüklüğüne göre dağılımı

	Kod	Frekans
	0 – 100	19
	101 – 200	8
	201 – 300	5
	1000 – 1100	2
Çalışma Grubu Büyüklüğü	301 – 400	1
	401 – 500	1
	501 – 600	1
	701 – 800	1
	1301 – 1400	1

Tablo 9'a göre Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersi konuları üzerine yapılan lisansüstü tezlerin büyük bir kısmında (19 tane tezde) çalışma gruplarının 0-100 arası katılımcı seçilmiştir. 0-100 katılımcılı çalışma grubu seçilen tezleri 101-200 ve 201-300 katılımcılı tezler takip etmektedir. 2 tezde 1000-1100 arası, 1 tezde ise 1301-1400 arası katılımcı bulunduğu görülmektedir. Tablo 7'de görüldüğü gibi nitel çalışma sayısının fazla olması, çalışmada kullanılan grubun büyüklüğünü olumsuz etkilemektedir. O yüzden 0-100 arası katılımcıların tezlerde çoğunluğu oluşturması beklenen bir durumdur.

T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi Konuları Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin Eğilimleri

Tablo 10. Tezlerin nicel veri toplama araçlarına göre dağılımı

	Kod	Frekans
	Çeşitli Ölçekler	15
Nicel Veri Toplama Araçları	Başarı Testi	12
	Tutum Ölçeği	3
	Kavram Testi	2

Tablo 7'ye göre Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersi konuları üzerine yapılan 23 lisansüstü tezde nicel yöntem kullanılmıştır. Ayrıca 8 tane de karma yöntemin kullanıldığı tez bulunmaktadır. Tablo 10'a göre tezlerde 32 nicel veri toplama aracı kullanılmıştır. Yani 1 tezde iki adet nicel veri toplama aracı kullanıldığı tespit edilmiştir. En çok kullanılan nicel veri toplama araçlarını 15 frekansla çeşitli ölçekler kodu oluşturmaktadır. Bu ölçekler tezlerin konularına göre farklılık göstermekle birlikte bazıları yabancı dilden çevrilip, bazıları araştırmacılar tarafından geliştirilip, bazıları ise ölçekleri geliştiren kişilerden izin alınıp uygulanmıştır. En çok kullanılan veri toplama araçlarının biri de başarı testleridir. Başarı testleri genelde deney-kontrol gruplu çalışmalarda uygulanmıştır.

Tablo 11. Tezlerin nitel veri toplama araçlarına göre dağılımı

	Kod	Frekans
	Doküman İnceleme	9
	Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu	6
	Görüşme	3
	Anket	3
Nitel Veri Toplama Araçları	Gözlem	2
	Öğrenci Görüşme Formu	1
	İçerik Analizi	1
	Karikatür Çalışması	1
	Mülakat	1
	Veri Analizi	1
	Standartlaştırılmış Açık Uçlu Görüşme	1
	Eylem Araştırması	1

Tablo 7'ye göre Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersi konuları üzerine yapılan 18 lisansüstü tezde nitel yöntem kullanılmıştır. Ayrıca 8 tane de karma yöntemin kullanıldığı tez bulunmaktadır. Tablo 11'e göre tezlerde 30 nitel veri toplama aracı kullanılmıştır. Yani bazı tezlerde birden fazla nitel veri toplama aracının olduğu tespit edilmiştir. Araştırmacılar nitel veri toplama araçlarından en çok doküman analizini kullanmışlardır. Doküman analizi ve içerik analizinin toplamı, Tablo 8'deki "Kaynaklar" kodunu oluşturmaktadır. Doküman analizini 6 tezde kullanılan yarı yapılandırılmış görüşme formu takip etmektedir. Eylem araştırmasının az sayıda kullanılması, Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersi konuları üzerine yapılan lisansüstü tezlerin bir eksikliği olarak görülmektedir.

Tablo 12. Tezlerin araştırma sonuçlarına yönelik önerilerine göre dağılımı

	Kod	Frekans
1)	Öğretmenlere yönelik hizmetiçi eğitim verilmelidir.	24
2)	Farklı materyal türleri geliştirilip kullanılmalıdır.	19
3)	Derslerde farklı öğretim yöntem ve teknikleri kullanılmalıdır.	13
4)	Derslerde öğrencinin aktif olması sağlanmalıdır.	9
5)	Müzeler ve tarihi mekânlardan yararlanma imkânları geliştirilmelidir.	9
6)	Ders kitaplarında görsel ve grafik kullanımı artırılmalıdır.	8
7)	Derslerde öğrencilere kavram öğretimi yapılmalıdır.	7
8)	Tarih laboratuvarları ya da odaları oluşturulmalıdır.	6
9)	Konuların öğretiminde teknolojiden yararlanılmalıdır.	6
10)	T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersinin haftalık saati artırılmalıdır.	5
11)	T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersi branş öğretmenliği oluşturulmalıdır.	4
12)	Derslerde geçmiş ile günümüz tartışılarak bağdaştırılmalıdır.	4
13)	Ders için farklı ölçme ve değerlendirme türleri kullanılmalıdır.	4
14)	Ders kitapları ve dersin programı oluşturulurken öğretmen görüşleri alınmalıdır.	3
15)	“Nutuk” öğrencilerin anlayacağı dilde birinci el kaynak olarak kullanılmalıdır.	3
16)	Öğretmenlerin kalabalık sınıflarda ders yapmaktan kurtarılması gereklidir.	3
17)	T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük derslerinde sosyal tarih konularına yer verilmelidir.	3
18)	T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük programında kanıt temelli öğretime yer verilmelidir.	3
19)	T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük konuları seviyelere ayrılıp sürekli tekrar edilmemelidir.	2
20)	Konuların öğretiminde öğretmene esneklik tanınmalıdır.	2
21)	Ders kitapları yapılandırıcılığa göre düzenlenmelidir.	2
22)	Derslerde tartışmalı konuların öğretime yer verilmelidir.	2
23)	T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersi diğer derslerle ilişki içinde olmalıdır.	2
24)	T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük derslerinde karikatür kullanılmalıdır.	1
25)	Dersin öneminin artması için genel sınavlarda dersin soru sayısı artırılmalıdır.	1
26)	Konuların öğretiminde yerel tarihten faydalanılmalıdır.	1
27)	Eğitim Fakültelerinde işbirlikli öğretim yöntemleri ayrı bir ders olarak okutulmalıdır.	1
28)	T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersi kitaplarını akademisyenler yazmalıdır.	1
29)	Rol oynama yöntemi çağdaş bir yöntem olarak eğitim programlarında yerini almalıdır.	1
30)	İstiklal yolu güzergâhı yeni bir ünite olarak bu konuya verilen önem artırılmalıdır.	1
31)	Derslerde rol oynama yöntemi kullanılabilir.	1
32)	Sosyal Bilgiler Öğretmenliği lisans programına seçmeli Osmanlıca dersi eklenmelidir.	1

T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi Konuları Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin Eğilimleri

Tablo 12'ye göre Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersi konuları üzerine yapılan tezlerde en çok ifade edilen öneri öğretmenlere yönelik hizmetiçi eğitim verilmesi olmuştur. Çünkü bu derse dair ayrı bir öğretmenlik programı olmadığı için öğretmenlere ders hakkında seminer ve hizmetiçi eğitim verilmesi gereklidir. TCİTA dersinin genel olarak düz anlatım yöntemiyle işlenmesinden dolayı 13 tezde araştırmacılar farklı öğretim yöntem ve teknikleri kullanılması önerisinde 19 tezde ise farklı materyal türleri geliştirilip kullanılması yönünde önerilerde bulunmuşlardır. Çünkü her öğrenci farklı zekalara sahiptir ve öğrencinin hangi zekaya sahip olduğunu anlamak öğretmene dersin kazanımlarını vermek konusunda kolaylıklar sağlayacaktır. Ayrıca yine dersin düz anlatım yoluyla işlenmesinden dolayı araştırmacılar öğrencilerin derslerde aktif olması gerektiğini savunmuşlar, müze ve tarihi mekanlara yapılacak gezilerin önemini 9 tezde öneri olarak kullanmışlardır. Müze ve tarihi mekanlara yapılacak geziler öğrencinin derse olan ilgisini arttıracaktır. Ders kitaplarında görsel ve grafik kullanımının artırılmasını öneren araştırmacılar, öğrencilerin kitaplarını bilgi yığını olarak görmesini istememiş, ders kitaplarının öğrencilere grafik okuryazarlığı becerisi kazandırmasını önermiştir.

Tablo 13. Tezlerin araştırmacılara yönelik önerilerine göre dağılımı

	Kod	Frekans
1)	Benzer çalışmalar farklı bölgelerde, farklı okullarda yapılabilir.	8
2)	Benzer çalışmalar farklı öğrenci düzeylerine uygulanabilir.	6
3)	Yapılacak benzer çalışmalarda örneklem büyütülebilir.	4
4)	Araştırma süresi uzatılabilir.	2
5)	Benzer çalışmalar farklı yöntemlerle yapılabilir.	2
6)	Ders kitaplarında yer alan etkinliklerin işlevselliği ile ilgili çalışmalar yapılabilir.	1
7)	Ders kitaplarının sınıf içi kullanımını konu edinen çalışmalar yapılabilir.	1
8)	Deney grubundaki öğrencilere deneysel işlem hakkında bilgi verilmelidir.	1
9)	İşbirlikli öğrenme yönteminin diğer tekniklerinin de kullanıldığı yeni araştırmalar yapılabilir.	1
10)	Kavramların anlaşılma düzeyleri ve eksik-yanlış öğrenmeleri içeren araştırmalar yapılabilir.	1
11)	Farklı bir araştırmada uygulamalı sözlü tarih çalışması yapılabilir.	1
12)	Araştırmacılar eylem araştırması yöntemini daha fazla kullanabilir.	1
13)	T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük konularına yönelik daha fazla araştırma yapılabilir.	1
14)	Öğretmenlerin edebi ürünlere karşı yaklaşımlarının belirlenmesine yönelik çalışmalar yapılabilir.	1
15)	Derslerde gazetelerin kullanılmasına yönelik yabancı çalışmalar incelenip paylaşılmalıdır.	1

Tablo 13'e göre Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersi konuları üzerine yapılan tezlerde en çok ifade edilen öneri, yapılan çalışmalara benzer çalışmaların farklı okullarda, farklı bölgelerde yapılabileceğine yöneliktir. Çünkü çalışma sayısının artması, durumu daha iyi bir şekilde gösterecektir. Bir başka öneri de yapılan çalışmalara benzer çalışmaların farklı öğrenci düzeylerine uygulanabileceği yönündedir. Bunun sebebi de TCİTA dersi hem ortaokulda hem ortaöğretimde hem de yükseköğretimde verilmektedir. Ayrıca araştırmacılar 4 tezde benzer çalışmayı yapacak araştırmacılar için örneklemin büyütülmesi önerisinde bulunmuşlardır.

Tablo 14. Tezlerin anahtar kelimelerine göre dağılımı

	Kod	Frekans
	Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük	7
	Tarih Öğretimi	5
	Ders Kitabı	5
	Öğretmen Görüşleri	5
Anahtar Kelimeler	İnkılap Tarihi	4
	Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi	4
	Tarih Eğitimi	4
	Eğitim	4
	Kavram Yanılgıları	3
	Kavram	3
	Diğer	79

Tablo 14'e göre Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersi konuları üzerine yapılan tezlerde en çok kullanılan anahtar kelime dersin ismi olan "Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük" anahtar kelimesidir. En çok kullanılan kelimeyi "Tarih Öğretimi", "Ders Kitabı", "Öğretmen Görüşleri", "İnkılap Tarihi", "Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi", "Tarih Eğitimi", "Eğitim", "Kavram Yanılgıları" kelimeleri takip etmektedir. Diğer anahtar kelimelerin bazılarını ise ders kitapları, çağdaş yayınlar, öğrenci görüşleri, yeni ünite tasarımı, Türkiye Cumhuriyeti, kavram öğrenme, eğitim – öğretim teknolojileri gibi kelimeler oluşturmaktadır.

Tablo 15. Tezlerin dizinlerine göre dağılımı

	Kod	Frekans
	Türk İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi	20
	İnkılap Tarihi	16
	Atatürkçülük	14
	Öğretmen Görüşleri	9
	Tarih Eğitimi	8
	Tarih Öğretimi	7
	Tarih	6
	İlköğretim Okulları	6
	İlköğretim	5
	Ders Programı	5
	Öğretmenler	5
	Türk İnkılap Tarihi	4
Dizinler	Ders Kitabı	4
	Kitaplar	4
	Sosyal Bilgiler Dersi	4
	Türkiye Cumhuriyeti	3

T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi Konuları Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin
Eğilimleri

	Tarih Kitapları	3
	Kavram Yanılgısı	3
	İlköğretim Öğrencileri	3
	Yapılandırmacı Öğretim Yöntemi	3
	Ortaokullar	3
	Ortaöğretim Okulları	3
	Sosyal Bilgiler	3
	Öğrenci Başarısı	3
	Dizin Olmayan Tezler	13
	Diğer	78

Tablo 15'e göre Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersi konuları üzerine yapılan tezlerde en çok kullanılan dizin dersin ismini içeren "Türk İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi" kelimesidir. Bu kelimeyi yine dersin isminde olan "İnkılap Tarihi" ve "Atatürkçülük" kelimeleri takip etmektedir. "Öğretmen Görüşleri", "Tarih Eğitimi", "Tarih Öğretimi", "Tarih", "İlköğretim Okulları", "İlköğretim", "Ders Programı", "Öğretmenler", "Türk İnkılap Tarihi", "Ders Kitabı", "Kitaplar", "Sosyal Bilgiler Dersi", "Türkiye Cumhuriyeti", "Tarih Kitapları", "Kavram Yanılgısı", "İlköğretim Öğrencileri", "Yapılandırmacı Öğretim Yöntemi", "Ortaokullar", "Ortaöğretim Okulları", "Sosyal Bilgiler" ve "Öğrenci Başarısı" en çok kullanılan dizinler arasındadır. Ele alınan tezler arasında 13 tezin dizini bulunmamaktadır.

Tablo 16. Tezlerin kaynakça sayısına göre dağılımı

	Kod	Frekans
	101 – 150	19
	51 – 100	13
Kaynakça Sayısı	0 – 50	9
	151 – 200	5
	201 – 250	1
	301 – 350	1

Tablo 16'ya göre Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersi konuları üzerine yapılan tezlerin 19'unda 101- 150 arası kaynakça, 13'ünde 51-100 arası kaynakça, 9'unda 151-200 arası kaynakça kullanılmıştır. 201-250 ve 301-350 kaynakça sayısını içeren tezler birer tanedir. Bu verilere göre TCİTA konuları üzerine yapılan tezlerde çoğunlukla 101-150 adet kaynakça kullanılmaktadır.

Tablo 17. Tezlerin yerli kaynakça sayısına göre dağılımı

	Kod	Frekans
	51 – 100	21
	101 – 150	15
Yerli Kaynakça Sayısı	0 – 50	9
	151 – 200	3
	251 – 300	1

Tablo 17'ye göre Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersi konuları üzerine yapılan tezlerin 21'inde 51-100 arası yerli kaynakça, 15'inde 101-150 arası yerli kaynakça, 9'unda 0-50 arası yerli kaynakça, 3'ünde 151-200 arası yerli kaynakça, 1 tanesinde ise 251-300 arası yerli kaynakça kullanılmıştır. Bu verilere göre TCİTA konuları üzerine yapılan tezlerde çoğunlukla 51-100 adet yerli kaynakça kullanılmaktadır.

Tablo 18. Tezlerin yabancı kaynakça sayısına göre dağılımı

	Kod	Frekans
	0	25
Yabancı Kaynakça Sayısı	1 – 50	22
	51 – 100	2

Tablo 18'e göre Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersi konuları üzerine yapılan tezlerin 25'inde hiç yabancı kaynakça kullanılmamıştır. 22 tezde 1-50 arası yabancı kaynakça kullanılırken, 2 tezde 51-100 arası yabancı kaynakça kullanılmıştır. 1-50 arasında yabancı kaynakça kullanılan 22 tezin 11 tezi 1-10 arasında yabancı kaynakça kullanmıştır. Ayrıca 25 tezde hiç yabancı kaynakça kullanılmaması eğitim fakültelerinde verilen dil eğitiminin ne kadar yetersiz kaldığının bir göstergesidir.

Sonuç

Araştırma kapsamında 2004-2018 yılları arasında yazılan 49 lisansüstü tez incelenmiştir. Elde edilen veriler çalışmanın "Bulgular" bölümünde ayrıntılı bir şekilde ortaya konmuştur. Çıkan sonuçlara göre Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersi konuları üzerine yapılan lisansüstü tezlerin 28 tanesini erkek araştırmacılar, 11 tanesini kadın araştırmacılar yapmıştır. 19 tezin danışmanlığı Yrd. Doç. Dr. unvanındaki akademisyenler, 16 tezin danışmanlığını Prof. Dr. unvanındaki akademisyenler, 14 tezin danışmanlığını ise Doç. Dr. unvanındaki akademisyenler üstlenmiştir. Bu durum ülkemizde Yrd. Doç. Dr. unvanındaki akademisyenlerin sayıca fazla olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir. Tezlerin 9 tanesi 2008 yılında, 6 tanesi 2014 yılında, 5 er tanesi ise 2010 ve 2011 yıllarında yazılmıştır. Diğer tezler ise yıllara göre dağılım göstermektedir. TCİTA dersi konuları üzerine yapılan tezler yıllara göre dalgalanmalar gösterse de 2004 yılından beri genel olarak artış halindedir. En fazla tezin yazıldığı üniversite, 16 tez ile Gazi Üniversitesi olarak belirlenmiştir. Marmara Üniversitesi 4 tez ile Celal Bayar ve Uşak Üniversiteleri 3'er tez ile Gazi Üniversitesini takip etmektedir. Yapılan diğer tezler farklı üniversitelere göre dağılım göstermektedir. Sosyal Bilgiler Öğretmenliği bölümü 16 tez ile Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersi konuları üzerine yapılan lisansüstü tezlerin en başında gelmektedir. Bu bölümü 9 tez ile Sosyal Bilgiler Eğitimi, 7 tez ile Tarih Eğitimi ve 6 tez ile Tarih Öğretmenliği takip etmektedir. Yapılan diğer tezler farklı bölümlere dağılmıştır. Yapılan 16 tezin Sosyal Bilgiler Öğretmenliği bölümünden, 9 tezin ise Sosyal Bilgiler Eğitimi bölümünden çıkmasının nedeni, ortaokul 8. sınıfta verilen Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersinin Sosyal Bilgiler öğretmenleri tarafından verilmesinden dolayı olduğu düşünülmektedir. 49 tezin 43 tanesini yüksek lisans düzeyindeki tezler, 6 tanesini ise doktora düzeyindeki tezler oluşturmaktadır.

Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersi konuları üzerine yapılan 49 lisansüstü tezin 23 tanesinde nicel yöntemler, 18 tanesinde nitel yöntemler, 8 tanesinde ise hem nicel hem de nitel yöntemleri kapsayan karma yöntemler kullanılmıştır. 19 tezde seçilen çalışma grubunu öğrenciler oluşturmaktayken, 15 tezde öğretmenler, 10 tezde ders kitabı gibi kaynaklar, 5 tezde ise hem öğrenciler hem de öğretmenler çalışma grubu olarak seçilmiştir. Hiçbir tezde velilerin örneklem olarak alınmaması dikkat çekmiştir. Seçilen çalışma grupları en çok 0-100 arası kişi sayısını içermektedir. 19 tezde 0-100 arası

T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi Konuları Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin Eğilimleri

kişi ile, 8 tezde 100-200 arası kişi ile, 5 tezde 200-300 arası kişi ile çalışılmıştır. 1 tezde ise çalışma grubu olarak ise 1300-1400 arası kişi seçilmiştir. Tezlerde en çok kullanılan nicel veri toplama araçlarının başında 15 frekans ile çeşitli ölçekler kodu gelmiştir. Tezlerde 12 tez ile başarı testi ikinci sırayı, 3 tez ile tutum ölçeği üçüncü sırayı, 2 tez ile kavram testi dördüncü sırayı almıştır. Tezlerde en çok kullanılan nitel veri toplama araçlarının başında ise 9 tez ile doküman inceleme gelmiştir. Doküman inceleme yöntemini 6 tez ile yarı yapılandırılmış görüşme formu takip etmektedir.

Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersi konuları üzerine yapılan tezlerde en çok ifade edilen öneri 24 frekansla öğretmenlere yönelik hizmetiçi eğitim verilmesi olmuştur. 19 tezde derslerde çeşitli materyal kullanımına yönelik öneride, 13 tezde ise derslerde farklı öğretim yöntem ve teknikleri kullanımına yönelik öneride bulunulmuştur. Araştırmacılara yapılan en fazla öneri ise 8 tezle, benzer çalışmaların farklı bölgelerde ve farklı okullarda yapılabileceğine yönelik olmuştur.

7 tezde kullanılan “Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük” anahtar kelimesi, tezlerde en çok kullanılan anahtar kelime olarak belirlenmiştir. Bu anahtar kelimeyi 5er tezle “Tarih Öğretimi”, “Ders Kitabı” ve “Öğretmen Görüşleri” anahtar kelimeleri takip etmektedir. Tezlerde en fazla kullanılan dizin ise 20 frekansla “Türk İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi” olmuştur. Bu dizini 16 tezle “İnkılap Tarihi”, 14 tezle “Atatürkçülük” dizinleri takip etmektedir.

Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersi konuları üzerine yapılan 19 lisansüstü tezde 101-150 arası kaynakça kullanılmıştır. Yapılan tezlerin 13’ünde 51-100 arası, 9’unda ise 0-50 arası kaynakça sayısı vardır. 21 tezde 51-100 arası yerli kaynakça, 15 tezde ise 101-150 arası yerli kaynakça kullanılmıştır. 25 tezde hiç yabancı kaynakça kullanılmadığı görülmekle birlikte 22 tezde 1-50, 2 tezde ise 51-100 arası yabancı kaynakça kullanılmıştır. Yapılan 25 tezde hiç kaynakça kullanılmaması, eğitim fakültelerinde verilen İngilizce derslerinin yetersizliği olarak düşünülmektedir.

Öneriler

Bu araştırmadan elde edilen sonuçlara göre, ilköğretim düzeyindeki Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersi ile ilgili araştırmalara daha fazla yer verilmesi gerekmektedir. Araştırmalar bundan sonraki yıllarda da artış göstermelidir. Yapılacak araştırmaların çalışma grubu seçilirken velilere de yer verilmeli, onların derse ve dersin içerdiği konulara bakış açılarının belirlenmesi gerekmektedir. Nitel araştırma yöntemlerinden eylem araştırmasının önemi büyük olduğu için yapılacak tezlerde kullanılması önerilmektedir. Ayrıca tezlerin kaynakçalarında yabancı kaynaklara pek rastlayamamak, lisansüstü öğrencilerin yabancı dillerinin zayıf olduğunu ve bu konuda kendilerini geliştirmeleri gerektiğini göstermiştir.

Kaynakça

- Akbulut, D.A., “Atatürk İlke ve İnkılap Tarihi Dersi Hakkında”, *İlk ve Orta Öğretim Kurumlarında Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Konularının Öğretimi: Mevcut Durum, Sorunlar ve Çözüm Önerileri Sempozyumu bildiriler kitabı* içinde, 2005, Ankara, s. 19-24.
- Aslan, Esra, Tavşancıl, Ezel, *İçerik Analiz ve Uygulama Örnekleri*, Epsilon. İstanbul 2001.
- Aydemir, A., “Türkiye’de Tarih Öğretimi Hakkında Yayınlanmış Makaleler: Bir Bibliyografya Denemesi”, *Turkish Studies*, C. 7, S. 4, 2012, s. 843-863.
- Aydemir, A., “Türkiye’de Tarih Öğretimi Hakkında Yayınlanmış Makaleler: Bir Bibliyografya Denemesi (ilave)”, *International Journal of Social Science*. C. 6, S. 6, 2013, s. 113-135.

- Creswell, John W., *Research design: Qualitative, quantitative and mixed methods approaches*, Thousand Oaks, Sage 2014.
- Çencen, N., "Ortaokul Öğrencilerinin Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi Ve Atatürkçülük Dersinde Tarihsel Mektupların Kullanımına İlişkin Görüşleri: Ankara İli ODTÜ Geliştirme Vakfı Ortaokulu Örneği", *Eğitim ve Bilim Dergisi*, S: 192, 2017, s. 193-210
- Dönmez, Cengiz, Yazıcı, Kubilay, T.C. *İnkılap Tarihi Ve Atatürkçülük Konularının Öğretimi*, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara 2008.
- Dönmez, C. ve Yazıcı, K., , "Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Ders Kitaplarında Tarihi Karakterlerin Kullanımını Etkileyen Faktörler", *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, C. 14, S. 3, 2013, s. 243-265.
- Ezer, F., Ulukaya, Ü. ve Kaçar, T., "İlköğretim 8. Sınıf Öğrencilerinin Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi Ve Atatürkçülük Dersine Yönelik Tutumları", *Sosyal Bilimler Dergisi*, C. 6, S. 11, 2016, s. 71-91.
- Huberman, A. Michael, Miles, Matthew B., *Qualitative Data Analysis: An Expanded Sourcebook*, Thousand Oaks, Sage 1994.
- Kaymakçı, S., "Türkiye'de Tarih Öğretiminin Yönelimi Üzerine Bir Değerlendirme", *Kastamonu Eğitim Dergisi*, C. 25, S. 6, 2017, s. 2153-2172.
- Kaymakçı, S. ve Er, H., "Türk İnkılâp Tarihi Ve Atatürkçülük Konularının Öğretimi Üzerine Yapılan Tezlerin Analizi", *Cumhuriyet Tarihî Araştırmaları Dergisi*, C. 5, s. 9, 2009, s. 165-180.
- T.C. MEB Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı, T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi 8. Sınıf Öğretim Programı, Ankara, 2018 (İnternet: <http://mufredat.meb.gov.tr> – 05.03.2019 tarihinde elde edilmiştir).
- Öksüz, C., "İlkokul Matematik Programını Değerlendirme Ölçeği", *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, C. 1, S. 37, 2015, s. 21-33.
- Öztaş, S. ve Kılıç, B., "Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Dersinin Uzaktan Eğitim Şeklinde Verilmesinin Üniversite Öğrencilerinin Görüşleri Açısından Değerlendirilmesi (Kırklareli Üniversitesi Örneği)", *Türk Tarih Eğitimi Dergisi*, C. 6, S. 2, 2017, s. 268-293.
- Öztürk, Ş. Y. ve Şimşek, A., "Tarih Eğitimi Alanında Yayınlanmış Türkçe Makaleler Bibliyografyası", *Türk Tarih Eğitimi Dergisi*, C. 2, S. 1, 2013, s. 110-145.
- Safran, M., "Tarih Öğretimi ve Çağdaş Müfredat Teorileri". *XII. Türk Tarih Kongresi bildiri kitabı* içinde, 1994, Ankara, s. 2-6.
- Tangülü, Z., "8.Sınıf Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersinde Gazete Kullanımı ve Buna İlişkin Öğretmen Görüşleri", Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, 2011, Ankara.
- Yılmaz, M., "İlk, Orta Ve Yüksek Öğretimde İnkılap Tarihi Dersleri", İlk ve Orta Öğretim Kurumlarında Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Konularının Öğretimi: Mevcut Durum, Sorunlar ve Çözüm Önerileri Sempozyumu bildiriler kitabı içinde, 2005, Ankara, s. 25-42.
- Yılmaz, M. S., "İlköğretim Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Programı İçeriğinin Değerlendirilmesi (Alan Araştırması)", Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü, 2004, Ankara.

T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi Konuları Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin
Eğilimleri

Ek-1

- Alkman, S., "Ortaokul Sosyal Bilgiler ve T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi Ders Kitaplarındaki Türk-Ermeni İlişkileri ile İlgili Konuların İşlenişi ve Yeni Ünite Konuları Önerisi" Yüksek Lisans Tezi, Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2015, Balıkesir.
- Alkan, S., "İlköğretim 8. Sınıf Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersinde Bilgisayar Destekli Öğretimin Öğrencilerin Akademik Başarısına Etkisi" Yüksek Lisans Tezi, Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2009, Manisa.
- Alperen, B. B., "Tarih Öğretmenlerinin Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersinin Öğretimine İlişkin Görüşlerinin Çeşitli Değişkenler (Kıdem, Mezuniyet, Okul Türü ve Cinsiyet) Açısından İncelenmesi (Konya Örneği)" Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, 2008, Ankara.
- Altinkulaç, A., "8. Sınıf T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersinde Bir Öğretim Tekniği Olarak "Drama"", Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, 2008, Ankara.
- Altinkulaç, A., "Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersinde Hatıratların Kullanımının Öğrenme Sürecine Etkisi", Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, 2014, Ankara.
- Arslan, Ö., "İlköğretim 8. Sınıf T. C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi Öğretiminde Görsel ve İşitsel Materyal Kullanımının Öğrencilerin Akademik Başarıları ve Hatırda Tutma Düzeyleri Üzerindeki Etkisi", Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, 2008, İzmir.
- Arslan, S., "İlköğretim 8. Sınıf Öğrencilerinin Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersinde Kavram Yanılgılarına İlişkin Öğretmen Görüşleri", Yüksek Lisans Tezi, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2010, Elâzığ.
- Aycan, Y., "İlköğretim 8. Sınıf Öğrencilerinin Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersinde Yer Alan Kavramları Anlama Düzeyleri ve Kavram Yanılgıları (Gördes Örneği)", Yüksek Lisans Tezi, Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2010, Manisa.
- Bayram, B., "8. Sınıf T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersinde Harita Üzerinde Oynanan Kutu Oyunları Kullanımının Öğrenci Başarısı ve Hatırda Tutmaya Etkisi", Yüksek Lisans Tezi, Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2015, Aydın.
- Birişik, E., "İlköğretim 8. Sınıf Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersinde Ders İçeriğinin Yapıcı Öğrenme Kuramına Göre Düzenlenmesinin Akademik Başarıya Etkisi", Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2006, Adana.
- Cebeci, D., "Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Derslerinde "İstiklâl Yolunun Öğretimi: (Mevcut Ders Kitapları, Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri ve Çağdaş Yayınlar Işığında Yeni Bir Etkinlik Paketi Tasarımı)", Yüksek Lisans Tezi, Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2016, Çankırı.
- Çelebi, B. S., "11. Sınıf Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersinde Ölçme ve Değerlendirme Konusunda Tarih Öğretmenlerinin Görüşleri (Trabzon İli Örneği)", Yüksek Lisans Tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, 2014, Trabzon.
- Çencen, N., "11. Sınıf Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersinde Tarih Öğretmenlerinin "Edebi Ürün" Kullanımına İlişkin Görüşleri", Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, 2010, Ankara.

- Delen, S., "İlköğretim ve Ortaöğretimde Öğretmen Görüşlerine Göre Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Dersinin Öğretiminde Karşılaşılan Sorunlar ve Çözüm Önerileri", Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, 2007, Ankara.
- Demirezen, R., "8.Sınıf T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersinde Yeni Yaklaşımlar Dikkate Alınarak Hazırlanan Etkinliklerin Öğretmen ve Öğrenci Açısından İncelenmesi (Eylem Araştırması)", Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, 2014, Kayseri.
- Doğan, H., "İlköğretim Okullarında T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersinin Öğretiminde Rol Oynama Yönteminin Öğrenme Düzeyine Etkisi", Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, 2006, Ankara.
- Doğan, N., "İlköğretim 8. Sınıf Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Dersinin Öğretiminde Tarihsel Kanıt Kullanımının Etkililiği", Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, 2008, İstanbul.
- Erginer Özyurt, E., "Ortaöğretimde Vatandaşlık Bilincinin Oluşmasında T.C İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersinin Rolü", Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, 2014, Ankara.
- Gencer, H., "İlköğretim T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Dersinde Amaç Gerçekleştirme Başarısına İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Değerlendirilmesi Diyarbakır Örneği", Yüksek Lisans Tezi, Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2007, Diyarbakır.
- Gençmehmetoğlu, R., "VIII. Sınıf Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Dersinde Yer Alan Olgu, Kavram ve Genellemelerin Öğretimi ve Önemi", Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2009, Erzurum.
- Ginesar, Ö., "8. Sınıf Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Ders Kitabına Yönelik Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Algı ve Tutumlarının Belirlenmesi", Yüksek Lisans Tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, 2017, Konya.
- Göç, A., "T.C İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersinin İçeriğini Öğretme Stratejileri", Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2009, İstanbul.
- Günay, C., "Orta Öğretim Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Dersi 1998 Programında Önerilen Ders Araç- Gereçlerinin (Materyallerin) Değerlendirilmesi ve Öneriler", Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, 2005, Ankara.
- Kahramanoğlu, Ş., "İlköğretim 8. Sınıf T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersinin Atatürkçülük Ünitesinin İşlenişinde Karşılaşılan Sorunların Öğretmen ve Öğrenci Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi (Aydın Örneği)", Yüksek Lisans Tezi, Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2014, Manisa.
- Karademir, Y., "8. Sınıf T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersinde Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Karşılaştıkları Sorunların Güncellenmesi (Bir Keşfedici Sıralı Karma Desen Örneği)", Yüksek Lisans Tezi, Cumhuriyet Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, 2015, Sivas.
- Kaya, B., "Oluşturmacı Yaklaşıma Göre Düzenlenen İlköğretim T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Dersinin Öğrenmeye Etkisi: Bir Eylem Araştırması", Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, 2008, İstanbul.
- Kaya, M. T., "Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersinde İşbirlikli Öğrenme Yönteminin Erişime Kalıcılığa ve Derse Karşı Tutuma Etkisi", Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, 2013, Bolu.
- Keskin, E., "Sekizinci Sınıf T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi Atatürkçülük Ünitesinin İşlenişine İlişkin Öğretmen Görüşleri", Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, 2018, İstanbul.

T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi Konuları Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin
Eğilimleri

- Kont, A., "11. Sınıf Öğrencilerinin Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersine Karşı İlgi ve Tutumlarının Değerlendirilmesi", Yüksek Lisans Tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2008, Trabzon.
- Kuş, B., "Toplumsal Tarih Dergisi'nde Atatürk, Atatürkçülük ve İnkılap Tarihine Dair Yazılar (1994 – 2010)", Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, 2011, İstanbul.
- Metin, E., "Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Derslerinde Ermeni Meselesinin Öğretimi (Mevcut Ders Kitapları, Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri ve Çağdaş Yayınlar Işığında Yeni Bir Ünite Tasarımı)", Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, 2007, Ankara.
- Mıratkan Camkırın, T., "1981 Ve 2006 Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük 8. Sınıf Programlarına Göre Hazırlanmış Ders Kitaplarının İçerik ve Kullanılabilirlik Açılarında Karşılaştırılması", Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Üniversitesi, 2011, İstanbul.
- Namlı, İ., "Ziya Gökalp'in Düşüncelerinin İnkılap Tarihi Ders Kitaplarına Yansımaları", Yüksek Lisans Tezi, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2011, Burdur.
- Oran, M., "Ortaokul Sosyal Bilgiler ve Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi Öğretim Programlarının Azerbaycan ve Türkmenistan'daki Eşdeğer Derslerin Öğretim Programlarıyla Karşılaştırılması", Doktora Tezi, Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2018, Uşak.
- Öz, M., "8. Sınıf T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi Konularının Anlatılmasında Sözlü Tarih Metodunun Kullanımına Yönelik Öğretmen Görüşleri", Yüksek Lisans Tezi, Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2018, Uşak.
- Özhan, M., "Liselerde Okutulan "Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük" Ders Kitaplarında Ulus, Ulusçuluk ve Ulus-Devlet Kavramları (1944-2007) (Bir İçerik Analizi Çalışması)", Yüksek Lisans Tezi, Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2008, Diyarbakır.
- Palaz, T., "İlköğretim 8. Sınıf Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersinde Karikatür Kullanmanın Öğrenci Başarısına ve Derse Karşı Tutumuna Etkisi", Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, 2010, Ankara.
- Sarıyıldız, E., "İlköğretim 8. Sınıf Öğrencilerinin T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi "Çağdaş Türkiye Yolunda Adımlar" Ünitesinde Geçen Bazı Kavramları Anlama ve Edinme Durumlarının İncelenmesi", Yüksek Lisans Tezi, Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2012, Uşak.
- Sever, A., "2010 Yılında Yürürlüğe Giren Orta Öğretim Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi Öğretim Programı ve Öğretmen Görüşleri (Samsun Örneği)", Yüksek Lisans Tezi, On Dokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, 2017, Samsun.
- Talay, H. H., "İlköğretim 8. Sınıf Öğrencilerinin Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersindeki Atatürkçülükle İlgili Konulara Hazır Bulunuşluk Düzeyleri", Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, 2008, Ankara.
- Tangülü, Z., "8.Sınıf Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersinde Gazete Kullanımı ve Buna İlişkin Öğretmen Görüşleri", Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, 2011, Ankara.
- Taştan, M., "Lise III. Sınıflarda Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersinde Kurtuluş Savaşı Nasıl Anlatılmalıdır", Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, 2004, Ankara.
- Turgut, R., "Türkiye Cumhuriyeti'nin Temel Nitelikleri ve Bu Niteliklerin Lise Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi Müfredat Programlarındaki Yeri", Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, 2006, Ankara.

- Tüzün, H, “İlköğretim 8.Sınıf T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Ders Kitabında (MEB Yayınları) Atatürkçülük Bölümünün Görsel Materyallerle Öğretilmesi”, Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, 2008, Ankara.
- Yelbaş, S., “11. Sınıf T.C. Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Dersi ile İlgili Öğrencilerin Kavram Yanılgıları ve Bu Yanılgıların Nedenleri”, Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, 2011, Ankara.
- Yıldırım, F., “8. Sınıf T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi Öğrenci Çalışma Kitabı Hakkında Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Görüşlerinin Değerlendirilmesi”, Yüksek Lisans Tezi, Gaziosmanpaşa Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, 2014, Tokat.
- Yılmaz, M. S., “İlköğretim Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Programı İçeriğinin Değerlendirilmesi (Alan Araştırması)”, Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü, 2004, Ankara.
- Yoluk, Ü., “1981 Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Dersi Programı “Türk İnkılâbı Bölümü” Amaç/Davranışlarının Kazanımlılık Düzeyi (Tarsus ve Kastamonu Örneği)”, Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, 2010, Konya.
- Yurteri, H., “Ortaöğretim Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Ders Kitaplarında Materyal Kullanımı (1931-2008)”, Yüksek Lisans Tezi, Çanakkale On Sekiz Mart Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, 2012, Çanakkale.